

VELFÆRD FØRST I HELE DANMARK

SOCIALDEMOKRATIET

A

INDHOLDSFORTEGNELSE

VELFÆRD FØRST I HELE DANMARK	4
EN VELFÆRDSLOV SKAL SIKRE VELFÆRDEN	9
LOFT OVER BRUGEN AF KONSULENTER I DET OFFENTLIGE	10
MERE TILLID OG SELVSTYRE I DEN OFFENTLIGE SEKTOR	13
ET BEDRE BØRNELIV.....	14
GODE UDDANNELSER I HELE LANDET.....	16
ET SUNDHEDSVÆSEN OG EN ÆLDREPLEJE MED MERE TID	19

VELFÆRD FØRST I HELE DANMARK

Vi vil indføre en ny velfærdslov, så pengene følger med, når vi bliver flere ældre og børn, droppe besparelserne på uddannelse og stoppe centraliseringen af Danmark.

Har velfærdssamfundet toppet? Går vi en dårligere fremtid i møde? Får vores børn færre muligheder og et fattigere liv end vores? Det er der mange, som spørger sig selv om i de her år. Og på nogle områder går det også den forkerte vej.

Der er færre hjemmehjælpstimer, selvom der er kommet flere ældre.

Hvert år bliver der skåret 2 procent på uddannelse.

Siden 2015 er der blevet færre sygeplejersker på landets sygehuse. Samtidig er der kommet 54.000 flere patienter.

Nedskæringerne skubber til en centralisering, der allerede er gået for vidt.

Men sådan behøver det ikke at være. Vi bestemmer selv, hvilket land vi vil være, og hvilket velfærdssamfund vi vil have. Hvis vi vil, kan vi trække Danmark i en ny og mere retfærdig retning.

Socialdemokratiet foreslår en ny velfærdslov i Danmark. Den skal sikre, at økonomien automatisk følger med, når vi bliver flere børn og ældre.

Børnehaver, plejehjem og sygehuse skal ikke starte hvert år med at skære ned. Det skal uddannelserne heller ikke. Vi vil stoppe de årlige besparelser.

Og så vil vi tage et opgør med centraliseringen, så vi kan få nærheden tilbage og fremgang i hele Danmark.

Det er tid til at sætte velfærd først.

Der er brug for mere personale og bedre tid.

Historien om f.eks. vores sundhedsvæsen er på mange måder historien om en fantastisk udvikling. Ventelisterne er kortere. Uanset om man bliver ramt af en psykisk eller fysisk sygdom, så har man i dag ret til hurtig udredning. Chancerne for at overleve kræft er bedre nu, end de var for 15 år siden. Men desværre er historien om vores sundhedsvæsen også en anden.

Medarbejderne i sundhedsvæsenet er dygtige og dedikerede, men mange ansatte føler, at de svigter. De kan ikke nå at læse journalerne ordentligt og undgår øjenkontakt med patienterne på gangene, fordi de ikke har tid til at blive afbrudt.

Selvom de springer frokosten over, og bliver efter de har fri, så når de alligevel ikke det hele. Det har konsekvenser, når medarbejderne får for travlt.

»Nedskæringerne skubber til en centralisering, der allerede er gået for vidt.«

Ældre er bange for at tage hjem, fordi de bliver udskrevet for tidligt. Nybagte mødre er fortvivlede over, at de ikke kan få amningen til at fungere, og at der ingen er til at hjælpe dem. Mennesker med psykisk sygdom har svært ved at få den hjælp, de har brug for.

Når der er travlt i sundhedsvæsenet, er det samtalen og relationerne mellem den enkelte patient og sygeplejersken eller lægen, der får ringere vilkår. Omsorg kan ikke effektiviseres.

Vi skal sætte mennesket før systemet.

Tidsmanglen rammer i særlig høj grad dem, der i forvejen har det sværest. Uligheden stikker også sit grimme ansigt frem inden for sundhed. De ressourcestærke kan godt være insisterende og opsøgende. Men hvad med dem, der ikke råber op? Bliver de overset?

Hvis Socialdemokratiet får opbakning til at danne regering efter næste valg, vil vi ansætte mere personale i sundhedsvæsenet. Og så vil vi lede den offentlige sektor på en ny måde.

Det er ærgerligt, når den offentlige sektor omtales som en økonomisk byrde. Den offentlige sektor i Danmark har været med til at skabe forudsætningen for et af verdens mest frie og lige lande.

Vi har talt om at gøre op med bureaukratiet i årevis. Er det ikke på tide, at vi gør noget ved det?

Socialdemokratiet foreslår en selvstyre-reform af den offentlige sektor.

Vi vil have færre mål og forpligte os på at droppe unødvendig kontrol. Der er brug for langt mere tillid til, at man lokalt finder de rigtige løsninger.

Hvis medarbejdere eller ledere kan løse en opgave både klogere og billigere, skal de beholde en del af gevinsten i den enkelte børnehave, skole eller plejehjem.

Og så vil vi indføre flerårige budgetter, så medarbejderne bedre kan koncentrere sig om den forebyggende og langvarige indsats.

Til gengæld vil vi stille mere ambitiøse mål på vegne af borgerne. Danskernes skattekrone skal gå til velfærd. Ikke til konsulenttydelser. Vi foreslår at sætte et loft over brugen af konsulenter i stat, regioner og kommuner, så der spares 3 milliarder kroner. De penge kan vi i stedet bruge på velfærd.

Takket være de stærke, forpligtende fællesskaber, vi har bygget i Danmark, har hver ny generation

kunne gå en bedre fremtid i møde end den forrige. Men ikke alle har fået del i fremskridtene.

Fødselsattesten fortæller os stadig for meget om, hvordan fremtiden former sig.

Et eksempel: De børn, der har en mor, som desværre ikke selv har fået en uddannelse. Når de fylder 10 år, har flere fået dårligere resultater i skolen end deres kammerater. Som 25-årige er flere dømt for kriminalitet end deres jævnaldrende. Færre har et job, og de, der har, tjener mindre end de fleste andre. 60 år efter fødslen vil færre være i live, og hvis de er, er deres helbred dårligere end andres.

Heldigvis passer tallene ikke på alle. Men gennemsnittet viser mønstret, og mønstret er, at ikke alle mennesker har samme muligheder.

Ulighed og sociale problemer går stadig i arv. Det er den største uretfærdighed, der findes i vores samfund.

Vi nåede ikke langt nok, sidst vi socialdemokrater sad i regering. Næste gang skal vi for alvor flytte hegnspele.

En socialdemokratisk regering skal vurderes på, om den næste store gruppe af børn og unge kommer til at klare sig bedre i Danmark.

Det er ikke sådan, at alle skal være ens, og at ingen må skille sig ud. Sikke et kedeligt samfund vi så ville få. Vi skal anspore alle til at gøre deres bedste. Vi skal altid hylde mønsterbryderne. Men vores vigtigste politiske opgave er at bryde de mønstre, der fastholder børn og unge i liv med dårlige fremtidsudsigter.

Hvis vi skal åbne verden for alle børn, så er det i vuggestuer, børnehaver og skoler, vi for alvor kan skabe resultater.

Vi ved, hvad én engageret lærer kan gøre af forskel for de allermest udsatte børn. Vi ved også, hvad konsekvenserne er, hvis der ikke bliver sat ind i tide. Børn bliver svigtet, fordi ingen griber ind

over for forældrene. Unge falder ud af uddannelsessystemet, kommer ud på et sidespor og finder sig aldrig til rette i samfundet.

Vi har alle sammen et ansvar for vores eget liv. Selvfølgelig. Men ansvaret for at klare sig godt er ikke kun den enkeltes.

Socialdemokratiet vil give udsatte børn og unge en bedre start på livet og sætte tidligere ind de steder, vi ved, der er problemer.

Vi står altid på børnenes side. Også de mange børn, der på papiret har bedre muligheder og vilkår end nogensinde, men som alligevel mistrives.

»Ulighed og sociale problemer går stadig i arv. Det er den største uretfærdighed, der findes i vores samfund.«

Historisk mange børn og unge får en diagnose i de her år. Måske er det på tide, at vi giver samfundet en diagnose i stedet?

Vi skal kigge uddannelsessystemet efter i sømmene.

Bare et eksempel: Oprindeligt støttede Socialdemokratiet uddannelsesloftet, og vi mener, princippet er rigtigt: Når samfundet har betalt for din uddannelse, skal du også bruge den.

Men uddannelsesloftet har øget presset på de unge, der i forvejen oplever et voldsomt pres. Loftet rammer mange flere end dem, der er omfattet af det. Fordi det ikke efterlader plads til at vælge forkert eller skifte retning. Det er svært nok at vælge uddannelse i forvejen. Vi skal ikke gøre den beslutning sværere, men det har vi gjort. I dag arbejder vi på at afskaffe uddannelsesloftet.

Vi er også nødt til at spørge os selv, om skolen er god nok til de børn, der har svært ved at navigere i projektstyring og teori.

Lige nu taber vi nogle børn, fordi de bliver så skoletrætte, at de aldrig tager en uddannelse. De vil gerne lære og tage en uddannelse, hvis de får lov til at gøre det på deres egne præmisser. Det skal vi give plads til.

Mange af de skoletrætte elever ville garanteret være helt vilde med at arbejde som smed, snedker eller industrioperatør. Men mange af dem ved ikke, hvilke muligheder de i virkeligheden har, og derfor ender de med slet ikke at vælge noget.

Alle har fortjent at kunne skabe sit eget liv og drive det så vidt, som ens evner, lyst og talent rækker.

Også de voksne, som ikke fik taget en uddannelse, da de var unge, men som gerne vil nu. VUC'erne er manges vej ind i uddannelsessystemet. Til sommer lukker 8 VUC'er på grund af de årlige besparelser på uddannelse.

Det kommer til at betyde, at færre tager en uddannelse. Især uden for de større byer, som i forvejen bliver hårdt ramt af velfærdsbesparelser, nedskæringerne på uddannelse og den centralisering, som for alvor tog fart med kommunalreformen i 2007.

271 kommuner blev til 98 kommuner. 14 amter blev til 5 regioner.

Du kan ikke længere blive lærer i Haslev. Eller gå på erhvervsskole i Maribo. De mindre gymnasier uden for byerne er pressede.

Hver tredje politistation er væk.

Sygehuse er lukket i mange byer. Med regeringens nye smalle sundhedsreform er endnu flere kommet i fare. Spørgsmålet der står tilbage er: Hvis regionsrådene bliver nedlagt, hvem skal så bestemme, om det lokale sygehus skal være der?

Socialdemokratiet vil have nærheden tilbage.

Knap hver anden dansker bor uden for de større byer. Og vores land er altså ikke større end, at det

må være muligt at have udvikling og muligheder også uden for byerne.

Det kræver en ny retning. Vi vil indføre et centraliseringsstop.

Vi vil åbne nærhospitaller tæt på borgerne og indføre en tjenestepligt for nyuddannede læger, så de skal arbejde i en almen lægepraksis i områder med lægemangel, når de er færdiguddannede. Over 100.000 danskere mangler en praktiserende læge i dag.

Vi har tidligere foreslået at styrke mindre gymnasier, redde VUC'erne, forpligte erhvervsuddannelserne til at oprette lokale uddannelsespladser og flytte velfærdsuddannelser ud i landet. Mere nærpoliti.

Vi vil skabe en ny udvikling. Flere private arbejdspladser. Nærheden tilbage. Fordi vi synes, at Danmark er for lille et land til, at forskellene bliver for store. Fordi vi synes, at der skal være velfærd, uddannelser og muligheder i Danmark.

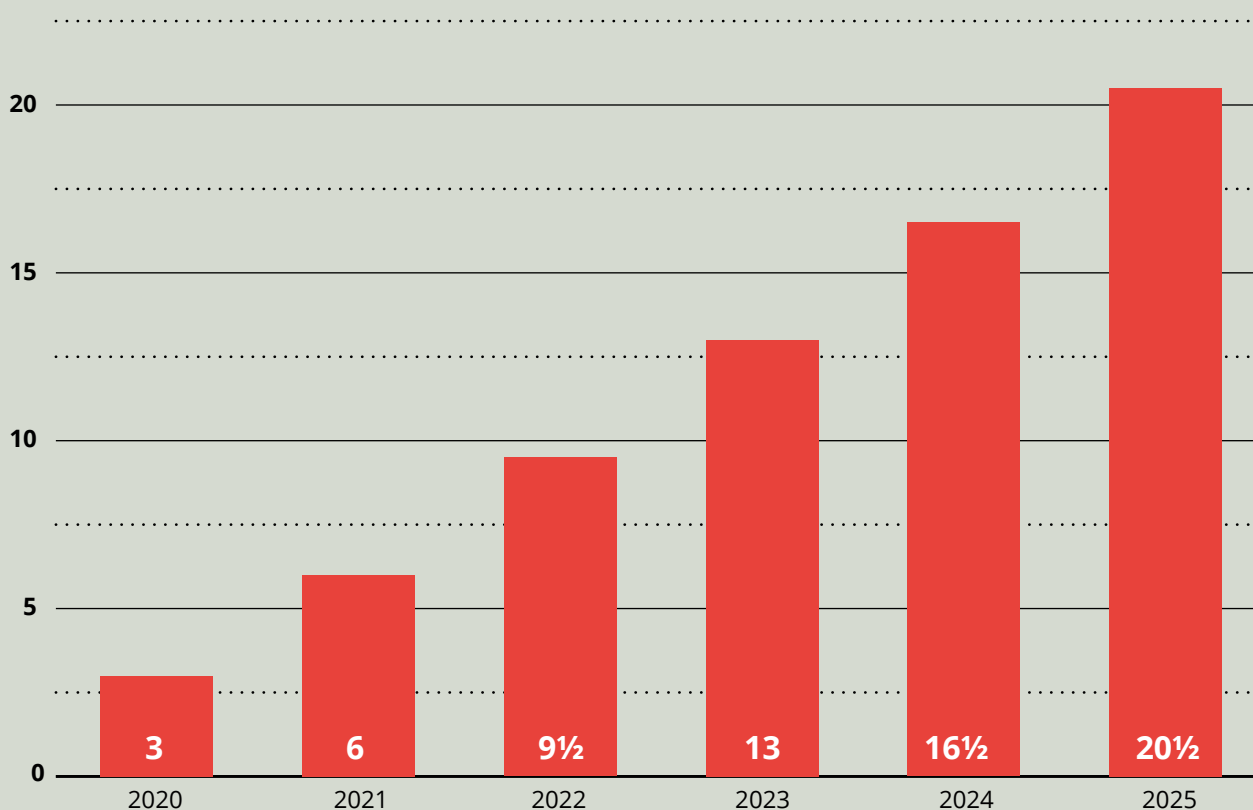
Her i udspillet præsenterer vi nogle af de konkrete forslag, vi foreslår for at trække Danmark i en ny og mere retfærdig retning.

Lad os samle Danmark igen.

20½ MILLIARDER EKSTRA TIL VELFÆRD I 2025

Ifølge Finansministeriet skal der bruges 20½ milliarder kroner mere på velfærd i 2025 i forhold til i dag, hvis vi skal opretholde samme velfærdsniveau som i dag.

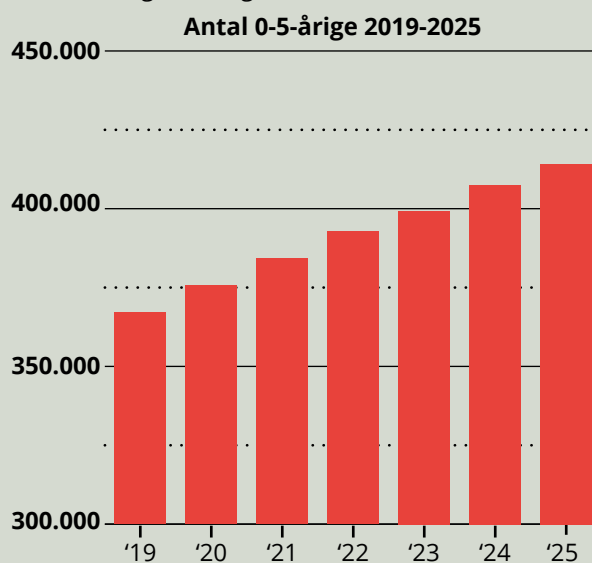
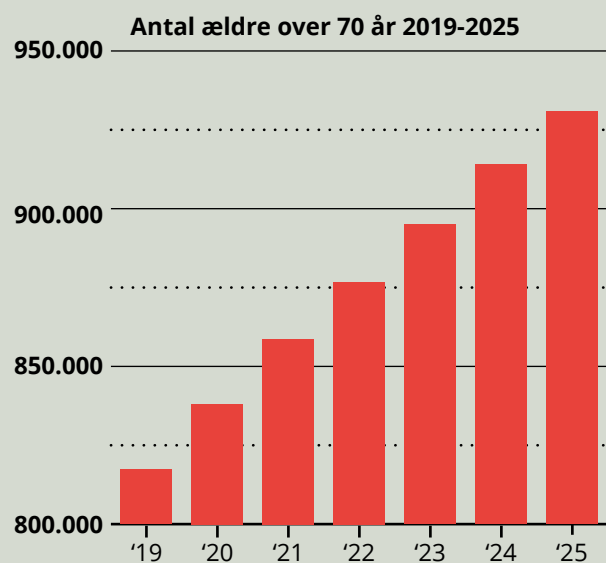
25 Mia. kr.

Kilde: Finansministeriet Note: Afrundet til nærmeste ½ milliard.

PENGENE SKAL FØLGE MED, NÅR VI BLIVER FLERE ÆLDRE OG FLERE BØRN

Frem mod 2025 kommer der mere end 100.000 flere ældre over 70 år og omkring 50.000 flere børn under 6 år.

Kilde: Danmarks Statistik

EN VELFÆRDSLOV SKAL SIKRE VELFÆRDEN

Socialdemokratiet sætter velfærden først. Vi vil have en værdig ældrepleje, et sundhedsvæsen med ordentlig tid til patienterne og gode daginstitutioner og skoler til vores børn. Derfor skal pengene til velfærden følge med, når vi i de kommende år bliver flere ældre og flere børn. Det har vi råd til, hvis vi bruger pengene rigtigt frem for på skattelettelser.

Siden 2015 er velfærden blevet underfinansieret med flere milliarder kroner. Det betyder, at kommuner og regioner hvert år må træffe svære valg. Hvor skal der skæres ned denne gang? Færre bade til de ældre eller flere elever i klasserne? Kortere tid på barselsgangen for nybagte mødre eller flere ældre medicinske patienter på gangene?

Socialdemokratiet vil holde hånden under velfærden. Derfor foreslår vi en velfærdslov, der forpligter Folketinget til hvert eneste år at lade pengene følge med, når vi bliver flere ældre og børn.

Socialdemokratiet foreslår

- **En ny velfærdslov skal sikre velfærden.** Velfærdsloven skal pålægge den siddende regering, at væksten i det offentlige forbrug hvert år frem til 2025 som minimum følger med det demografiske træk.

LOFT OVER BRUGEN AF KONSULENTER I DET OFFENTLIGE

Velfærdsøkonomien skal følge med, når vi bliver flere ældre og flere børn, så kommuner og regioner ikke skal skære ned på skoler, daginstitutioner, sygehuse og ældreplejen. Socialdemokratiets ambitioner for vores velfærd går også videre end at forhindre flere nedskæringer. Vi vil udbygge og forbedre velfærden. Det kan vi, hvis vi bruger pengene fornuftigt.

Over de seneste år har der været en stigning i det offentliges brug af private konsulenter. Siden 2015 er brugen af konsulenter i staten steget med 50 procent. Det er en forkert udvikling. Staten, kommuner og regioner bruger i alt knap 11 milliarder kroner på konsulenttydelser om året.

Mange konsulenttydelser kan være nødvendige, som eksempelvis ved udvikling af komplicerede it-systemer. Men vi skal væk fra den uhensigtsmæssige brug af offentlige skattekrone, som vi desværre også har set eksempler på.

I en veludviklet offentlig sektor som den danske med høj faglighed og dygtige embedsmænd skal vi kunne løse de fleste opgaver selv. Vi har aldrig haft så mange akademikere i den offentlige sektor, som vi har i dag. De kan løse typiske konsulentopgaver mindst lige så godt som, hvis ikke bedre end, et konsulentbureau. Frem for at bruge mange milliarder på konsulenter, vil Socialdemokratiet hellere bruge pengene på at forbedre velfærden.

Socialdemokratiet foreslår

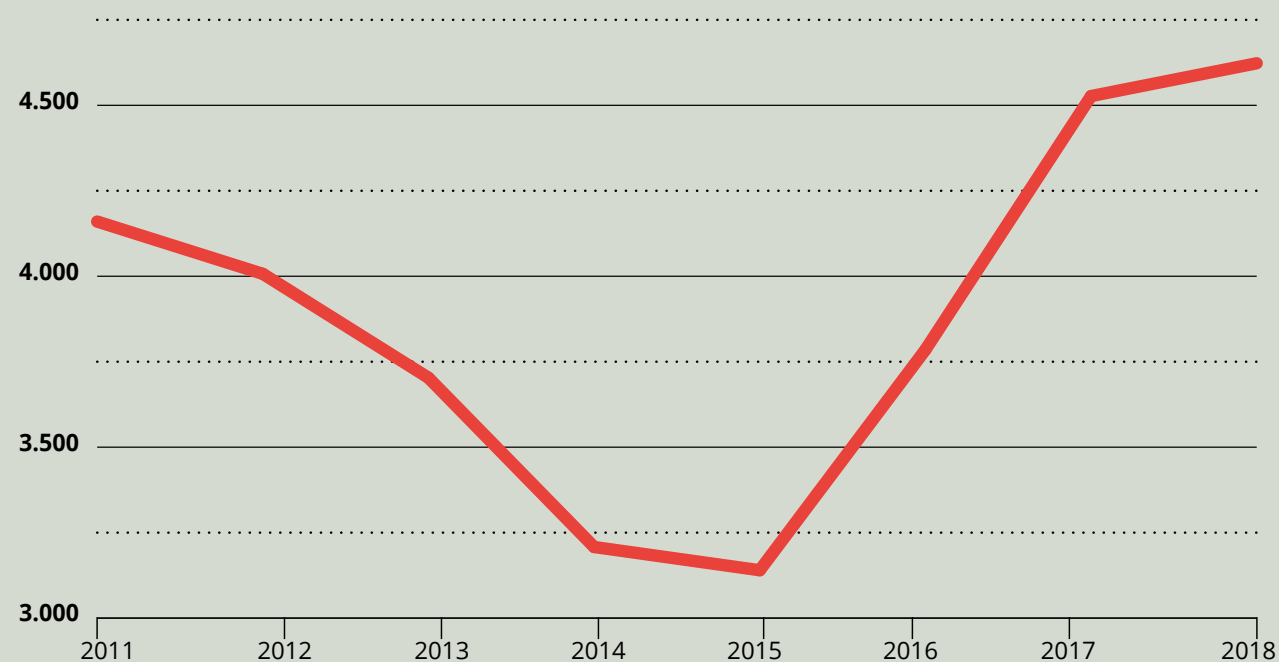

- **Et loft over det offentliges køb af konsulenttydelser, så der frigøres 3 milliarder kroner, der kan bruges på velfærd.** Loftet fastsættes, så der spares i alt 3 milliarder kroner på stat, regioner og kommunernes brug af private konsulenter. Pengene skal i stedet gøre gavn andre steder i den offentlige sektor.

STATENS BRUG AF KONSULENTER ER STEGET MED 50 PROCENT SIDEN 2015

Statens udgifter til konsulenttydelser 2011-2018, 2018-priser.

5.000 mio. kr

Kilde: Finansministeriet

11 MILLIARDER

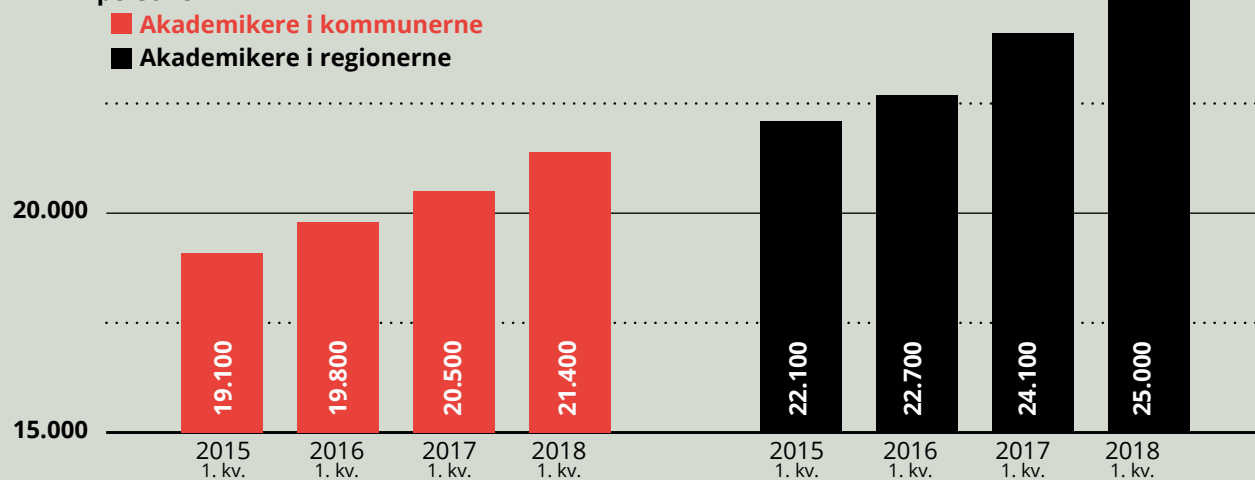
Kroner bruger stat, regioner og kommuner i alt på konsulenttydelser om året.

Kilde: Finansministeriet Note: Tal for kommuner: 2016, Tal for stat og regioner: 2017

FLERE AKADEMIKERE I KOMMUNER OG REGIONER

Akademikere i kommuner og regioner 1. kvartal 2015 til 1. kvartal 2018, fuldtidsbeskæftigede.

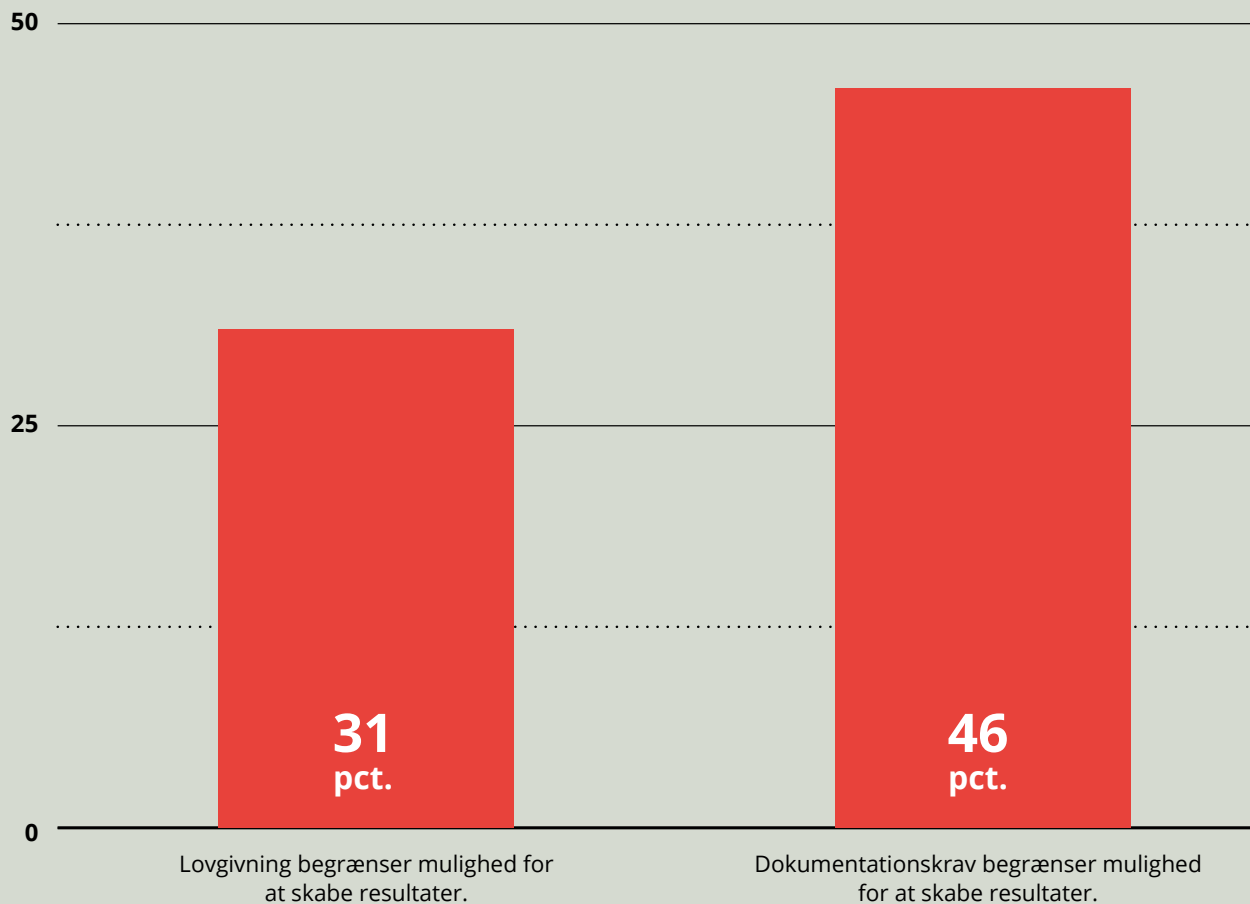
25.000 personer

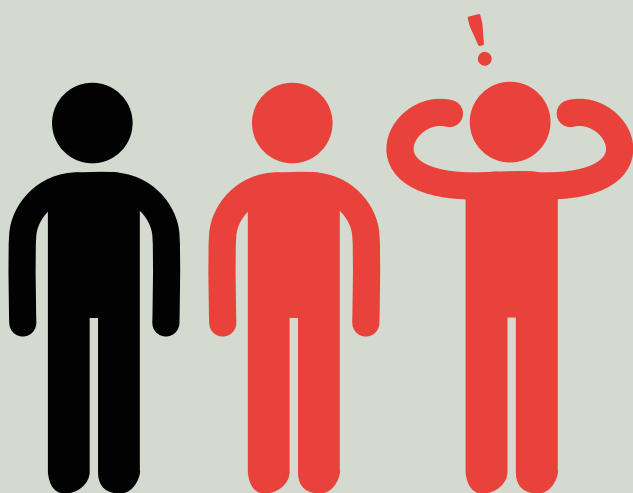
Kilde: Finansministeriet Note: Indeholder bl.a. akademikere, tandlæger og læger, som udgør en stor del af stigningen i regionerne.

REGLER OG DOKUMENTATIONSKRAV HÆMMER GODE RESULTATER

Andel af offentlige ledere, der vurderer lovgivning og dokumentationskrav som begrænsende.

Kilde: Ledelseskommisionen

To ud af tre offentligt ansatte oplever stigende dokumentationskrav.

Omkring hver anden medarbejder i den offentlige sektor oplever dokumentationskrav som unødvendig kontrol.

Kilde: Ugebrevet A4

MERE TILLID OG SELVSTYRE I DEN OFFENTLIGE SEKTOR

Det er gennem vores skoler, daginstitutioner, uddannelser, sygehuse og ældrepleje, at velfærdssamfundet bliver til virkelighed. Men noget er galt. Der er blevet omstruktureret igen og igen. Tiden og pengene forsvinder i papirarbejde og bøvlede processer. Den politiske indblanding er nogle steder gået for langt. Det rammer arbejdsglæden og går ud over velfærden.

Tiden er inde til et sporskifte i den offentlige sektor. Vi skal væk fra illusionen om, at velfærd kan styres som en privat virksomhed. Omsorg kan ikke effektiviseres. Derfor vil vi tage et opgør med New Public Management-tankegangen i styringen af den offentlige sektor. Den offentlige sektor er ikke en økonomisk byrde. Den er med til at skabe forudsætningerne for et af de mest frie og lige samfund.

Socialdemokratiet vil gennemføre en selvstyre-reform af den offentlige sektor. I stedet for de mange procesregler og dokumentationskrav skal

vi vise tillid til de offentligt ansatte og deres faglighed. Ledere og medarbejdere i den offentlige sektor skal have lov til at lægge skemaerne fra sig, bruge deres faglige dømmekraft og fokusere på de mennesker, det handler om. Mennesker før systemer. Det vil skabe bedre velfærd, stærkere sammenhæng og højere kvalitet for borgerne.

Læs mere i vores udspil "Tillid, faglighed og arbejdsglæde".

SOCIALDEMOKRATIETS SELVSTYRE-MODEL FOR OFFENTLIGE INSTITUTIONER

Socialdemokratiet har fremlagt et udspil til en selvstyre-reform for den offentlige sektor, der skal sikre mere politisk armslængde, mindske bureaukratiet og give mere frihed og større arbejdsro for de offentligt ansatte. Her er nogle af elementerne i selvstyre-reformen:

■ **Færre mål.** Der er alt for mange krav om dokumentation. Det vil vi gøre op med ved at sætte færre mål og forpligte os på at droppe unødvendig kontrol. Der er brug for langt mere tillid til, at man lokalt finder de rigtige løsninger.

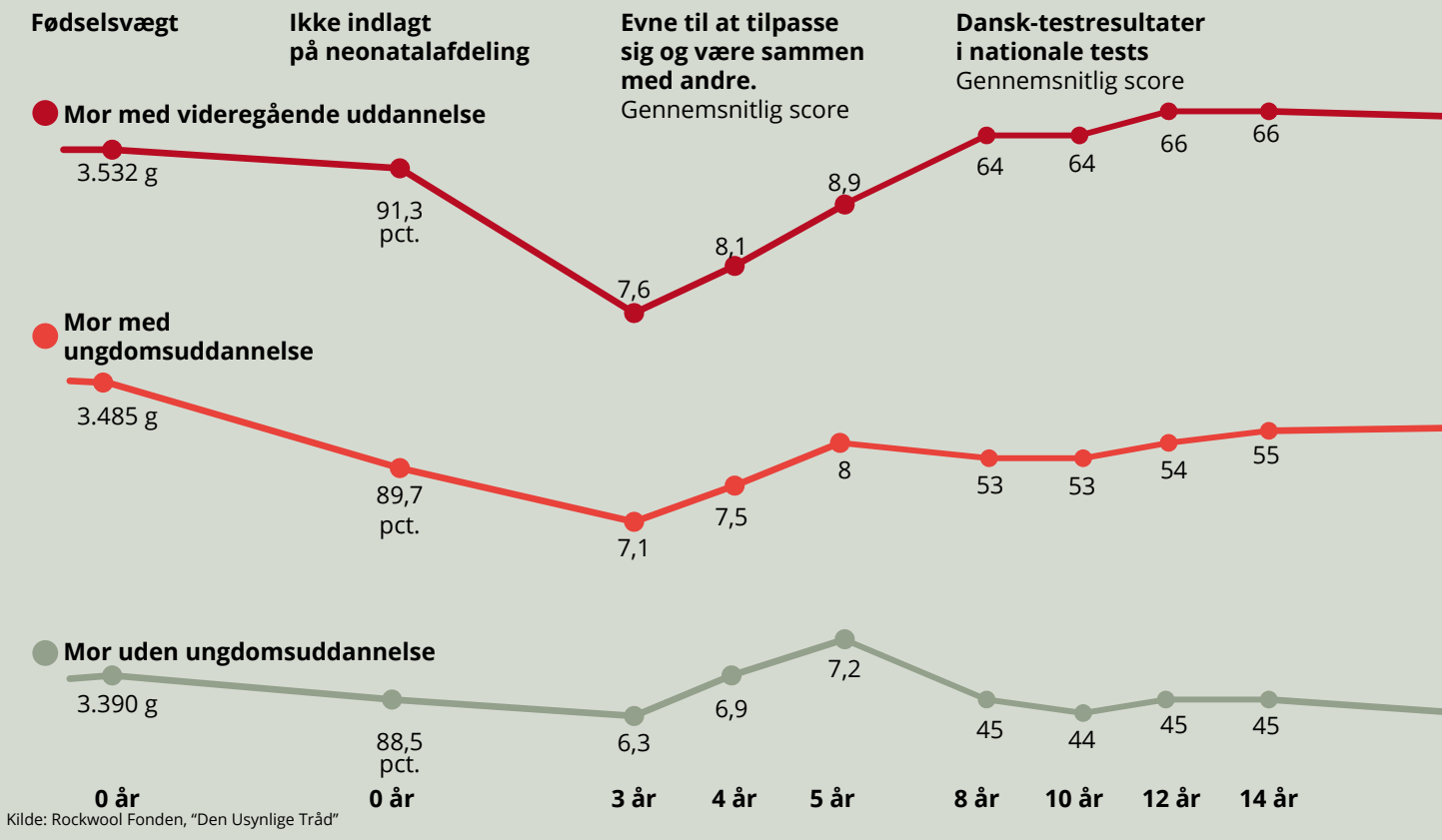
■ **Gevinster skal gavne lokalt.** Hvis

medarbejdere eller ledere kan løse en opgave både klogere og billigere, er det kun rimeligt, at de beholder en del af gevinsten i den enkelte børnehave, skole, sygehusafdeling eller plejehjem.

■ **Flerårige budgetter i offentlige institutioner.** For at de offentligt ansatte bedre kan koncentrere sig om den forebyggende og langvarige indsats, er der behov for at tænke længere end et års budget. Budgetter skal selvfølgelig overholdes – men det skal være muligt at se menneskers udvikling for mere end et år ad gangen.

UDSATHED GÅR I ARV

Social ulighed bliver grundlagt ved fødslen og i de første år af et barns liv. Det kan aflæses tydeligt ved at se på morens uddannelse, og hvordan børnene i gennemsnit klarer sig i løbet af deres liv. Fra barndom til alderdom.

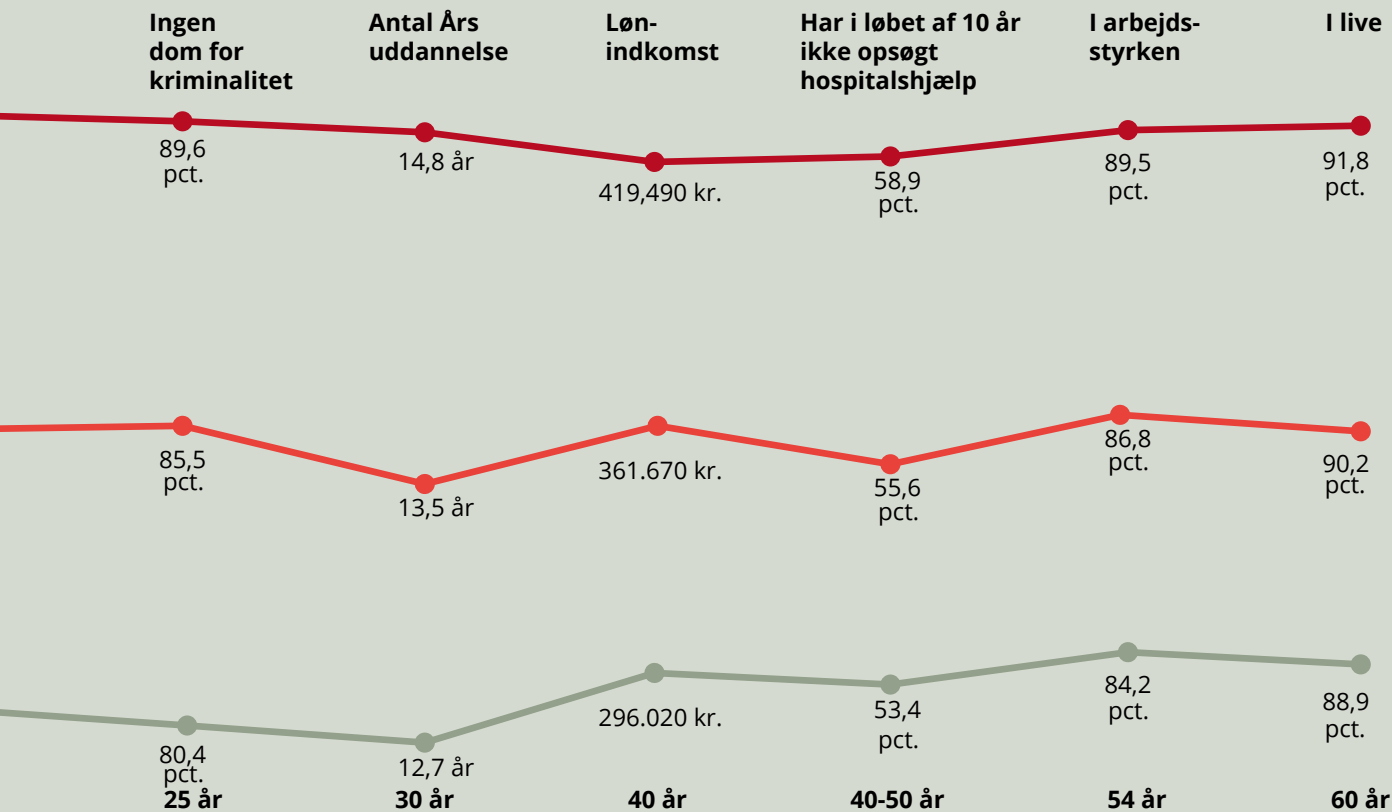
ET BEDRE BØRNELIV

Danmark skal være verdens bedste sted at være barn. Ikke kun for de børn, der vokser op med forældre, som giver dem omsorg og kærlighed. Men også for de børn, der kommer fra hjem, hvor forældrene ikke magter at tage sig ordentligt af dem, eller hvor misbrug og vold er en del af hverdagen.

Vi vil skabe et samfund, hvor flere børn og unge får muligheden for at forme deres eget liv. Og hvor flere børn trives og har det godt. Det kræver, at vi har vuggestuer og børnehaver med høj kvalitet og skoler med plads og tid til alle børn. Også de børn, som har det svært, og dem, som har brug for noget ekstra tid.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Flere pædagoger – særligt i daginstitutioner med mange udsatte børn.** Vi vil ansætte flere pædagoger i institutionerne, når der i de kommende år bliver flere børn. Det har vi råd til, når vi sikrer en ordentlig velfærdsøkonomi. De ekstra pædagoger skal især komme institutioner med mange

udsatte børn til gode. Vi foreslår at oprette såkaldte mobilitetspladser, som er pladser, der tæller dobbelt i ressourcer til de mest sårbare børn. Udsatte børn, som man ved har behovet, skal allerede inden de fylder 1 år kunne tildeles en mobilitetsplads.

■ **Skolestart når barnet er klar.** Nogle børn vil få en bedre start på skolelivet af et år mere i børnehave. Den mulighed skal de

Læs mere i vores udspil "Altid på børnenes side".

have. Derfor ønsker vi, at det altid er forældrene sammen med pædagogerne i børnehaven, der afgør, om et barn skal starte i skole eller ej. Det skal ikke afgøres af økonomiske hensyn i kommunens forvaltning langt fra barnets hverdag.

■ **Færre og bedre nationale test.** Børn skal ikke udsættes for et stort pres alt for tidligt. Testene bliver af nogle elever opfattet som et stort pres, de har svært ved at håndtere. Ligesom resultaterne, hvis de ikke bliver håndteret ordentligt, kan blive set som et nederlag. Derfor vil vi nytænke de nationale tests og afskaffe dem helt i de mindste klasser.

GODE UDDANNELSER I HELE LANDET

Fri og lige adgang til uddannelse betyder, at ens muligheder i livet ikke afhænger af forældrenes økonomi eller status, men af arbejdsindsats og talent. Det er ikke kun retfærdigt. Det er også klogt. Danmark er blevet et af verdens mest lige og rige samfund, fordi vi i fællesskab betaler for, at alle kan uddanne sig.

Uddannelse er de unges vigtigste vej til et liv med job og muligheder. Derfor skal der være gode uddannelser i hele landet. Danmark er for lille til store forskelle. Vores mål er, at alle unge, uanset hvor i landet de bor, har gode muligheder for at tage en uddannelse inden for en rimelig afstand af deres bopæl.

Socialdemokratiet foreslår:

- **Afskaffelse af regeringens årlige nedskæringer på uddannelserne.** Vi vil styrke det, der gør Danmark stærkt. Hvis vi vil et dygtigere Danmark med flere muligheder for alle, skal vi have bedre uddannelser, ikke dårligere. Derfor vil vi droppe omprioriteringsbidraget, så regeringens årlige besparelser på uddannelserne stoppes. Besparelserne forringer kvaliteten. De betyder færre undervisere og mindre feedback.
- **Flere velfærdsuddannelser uden for de store byer.** Alle unge, uanset hvor i landet de bor, skal have gode muligheder for at tage en velfærdsuddannelse og forfølge deres drømme om for eksempel at blive pædagog, sygeplejerske, lærer eller socialrådgiver. Uddannelsespladserne skal fordeles mere geografisk ligeligt, og professionshøjskolerne skal have et større incitament til at oprette og fastholde uddannelsespladser uden for de fire store byer.
- **Uddannelsesloftet skal fjernes.** Med uddannelsesloftet er der kommet et for stort pres på de unge for at vælge den

FAKTA OM VELFÆRDSUDDANNELSERNE

De fire største velfærdsuddannelser er uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver. Det er derfor også de velfærdsuddannelser, hvor muligheden for en bedre geografisk fordeling, der ikke går ud over kvaliteten, er størst.

Antal optagne på de fire største velfærdsuddannelser i 2018:

Pædagog	4.685
Sygeplejerske	3.686
Lærer	3.032
Socialrådgiver	2.178

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Udover uddannelserne til pædagog, sygeplejerske, lærer og socialrådgiver findes også en række andre velfærdsuddannelser. Som eksempelvis uddannelserne til fysioterapeut, jordemoder og ergoterapeut.

rigtige uddannelse første gang. Når man har fået en god uddannelse betalt af samfundet, er det kun rimeligt, at man også bruger den. Men der skal være plads til at vælge forkert. Vi skal ikke skabe et unødigt pres på de unge.

Læs mere i vores udspil
"Nærheden tilbage".

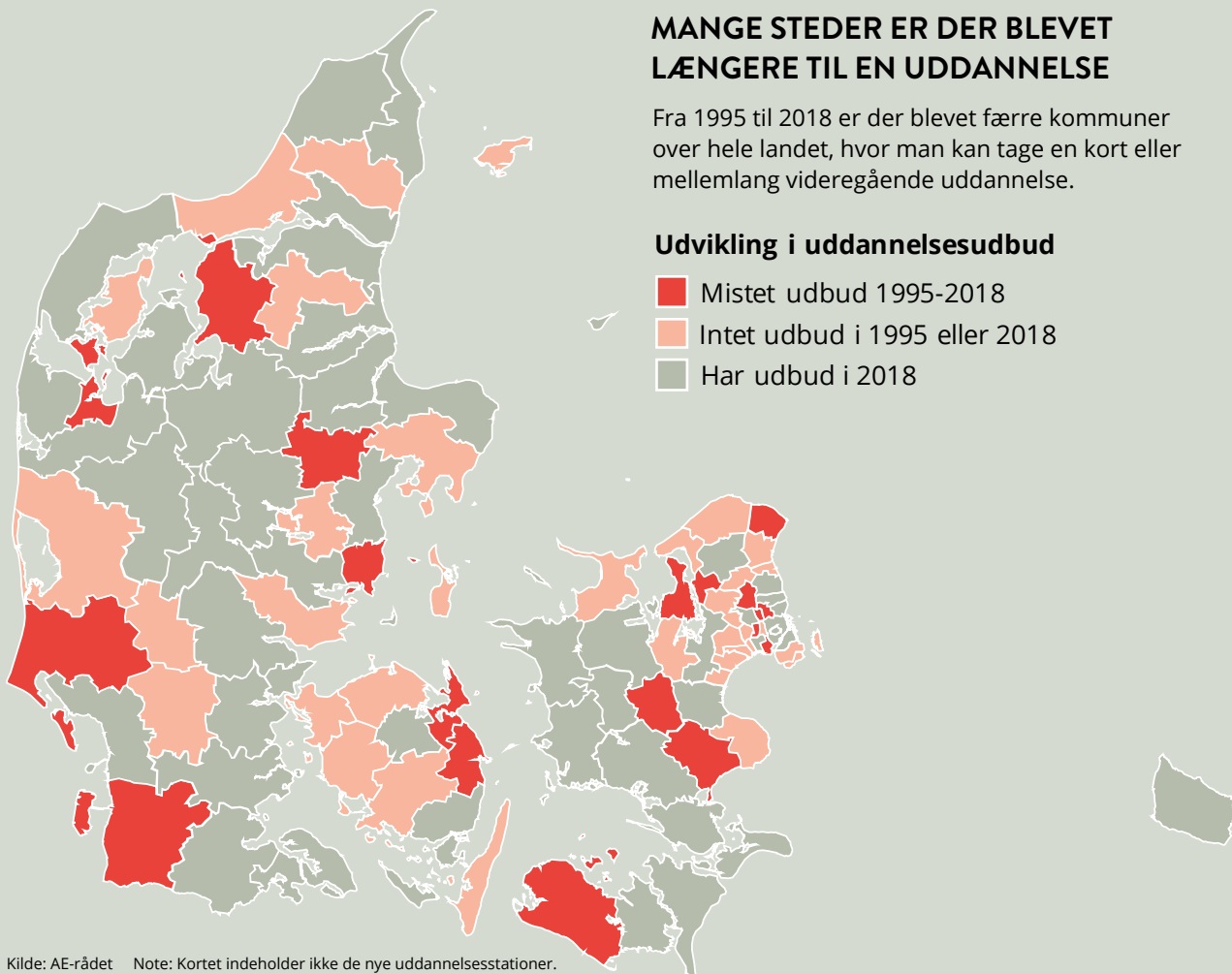

MANGE STEDER ER DER BLEVET LÆNGERE TIL EN UDDANNELSE

Fra 1995 til 2018 er der blevet færre kommuner over hele landet, hvor man kan tage en kort eller mellemlang videregående uddannelse.

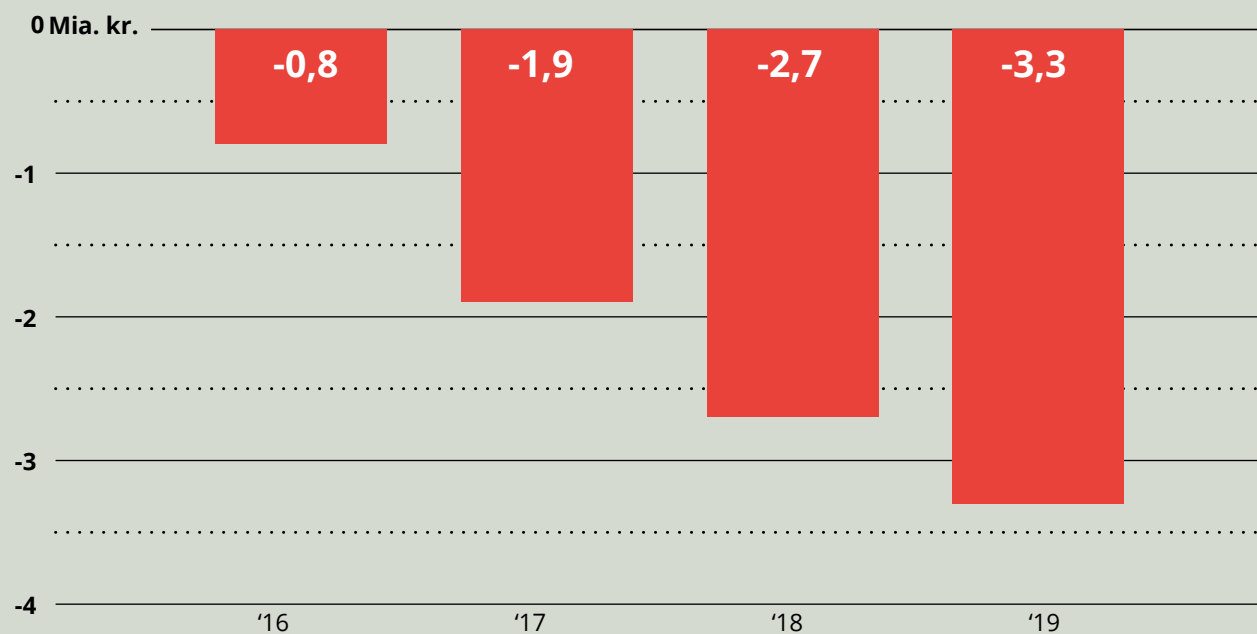
Udvikling i uddannelsesudbud

- Mistet udbud 1995-2018
- Intet udbud i 1995 eller 2018
- Har udbud i 2018

REGERINGEN HAR SPARET MILLIARDER PÅ UDDANNELSE

Regeringens årlige besparelser på uddannelserne fra 2016-2019.

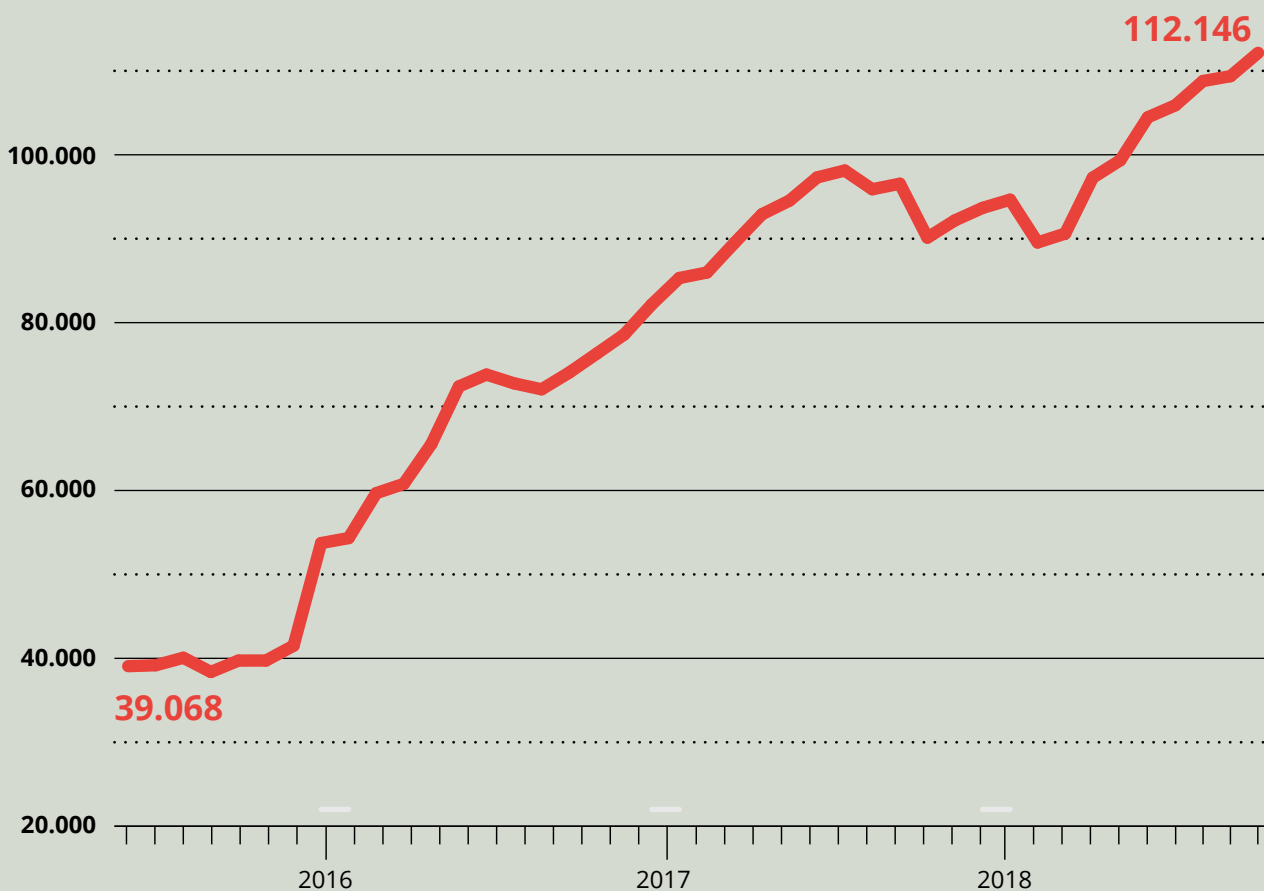

Kilde: AE-rådet

STADIG FLERE DANSKERE KAN IKKE FÅ EN FAST PRAKTISERENDE LÆGE

Antallet af danskere, der ikke er tilknyttet en praktiserende læge, men en regions- eller udbudsklinik.

120.000 Antal patienter

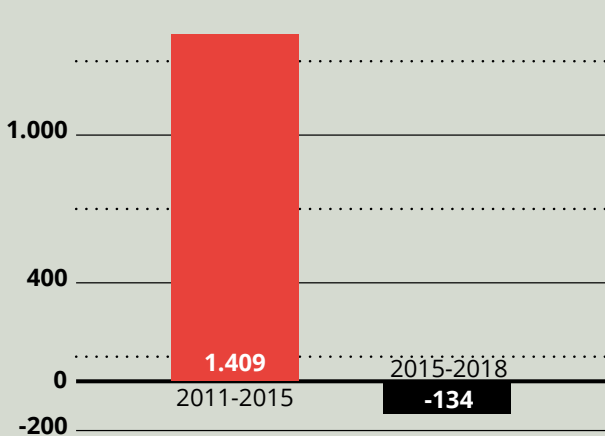

Kilde: Sundheds- og Ældreministeriet

FÆRRE SYGEPLEJERSKER PÅ SYGEHUSENE

Siden 2015 er der blevet 134 færre sygeplejersker på landets sygehuse. Udviklingen i antallet af sygeplejersker på offentlige sygehuse.

1.600

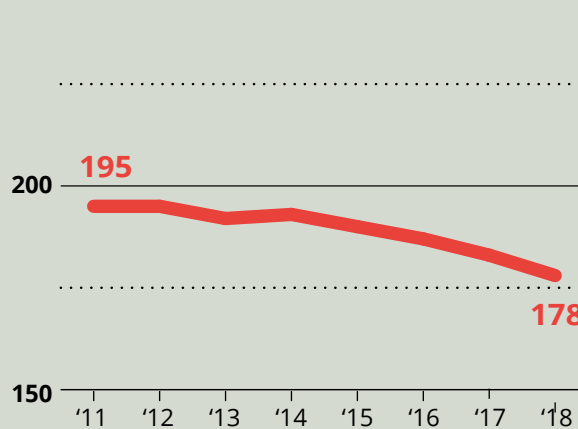

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

DET ER BLEVET SVÆRERE AT AT KOMME PÅ PLEJEHJEM

Antallet af plejeboliger er ikke fulgt med det stigende antal ældre. Plejeboliger pr. 1.000 ældre over 80 år.

250

Kilde: Danmarks Statistik

ET SUNDHEDSVÆSEN OG EN ÆLDREPLEJE MED MERE TID

Et nært og stærkt sundhedsvæsen og en værdig ældrepleje er en hjørnesteen i vores velfærdssamfund. Men patienter, ældre og pårørende oplever, at der er blevet alt for travlt. Det går ud over kvaliteten og trygheden. Og nogle gange også værdigheden. Vi vil have mere tid til pleje og omsorg. Både på sygehusene, plejehjemmene og i hjemmeplejen.

Specialiseringen af vores sundhedsvæsen har medført højere kvalitet – og det skal vi holde fast i. Men samtidig er mange sygehuse lukket. Vi vil have nærheden i sundhedsvæsnets tilbage. Ligesom alle danskere skal have en praktiserende læge tæt på, hvor de bor.

Socialdemokratiet foreslår:

■ **Nye nærhospitaler og flere praktiserende læger.**

Sundhedsvæsenet skal tættere på borgerne igen med nye nærhospitaler, hvor man kan blive behandlet for helt almindelige og ukomplicerede sygdomme. Vi vil også indføre en pligt for nyuddannede læger til at arbejde seks måneder hos en praktiserende læge i et område med lægemangel. Det skal bidrage til at sikre alle danskere en fast praktiserende læge tæt på, hvor de bor. Endelig foreslår vi som noget nyt at omlægge et halvt år af uddannelsen til praktiserende læge fra sygehuset til almen praksis, så der kommer flere læger i almen praksis.

■ **Mere tid og mere personale.** Der skal være mere tid til omsorgen for vores syge og gamle. Vi vil ansætte mere personale i sundhedsvæsenet og i ældreplejen, blandt andet 1.000 flere sygeplejersker på sygehusene. Derfor er der også brug for at uddanne flere sygeplejersker og flere social- og sundhedsmedarbejdere. Vi vil forpligte regionerne til at oprette

flere praktikpladser til social- og sundhedsassistenter. Som noget nyt foreslår vi også, at studerende over 25 år får løn under hele uddannelsen til social- og sundhedsassistent og lov til at arbejde mere ved siden af deres uddannelse.

■ **Flere hjemmehjælpstimer og flere plejeboliger.** Siden 2015 er der skåret over en million hjemmehjælpstimer væk, selvom der er kommet mange flere ældre. Vi vil vende den udvikling og sikre flere hjemmehjælpstimer, når der i de kommende år kommer flere ældre. Vi foreslår også, at staten skal yde en større støtte til opførelsen af nye plejeboliger til ældre, så det bliver lettere at komme på plejehjem, når man har behov for det.

Læs mere i vores udspil
"Tid til omsorg".

FØLG MED

facebook.com/socialdemokratiet

[@Spolitik](https://twitter.com/Spolitik)

[@Socialdemokratiet](https://www.instagram.com/Socialdemokratiet)

socialdemokratiet.dk

På forsiden: Ingeborg, pensionist, Rudkøbing

SOCIALDEMOKRATIET